

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет культури і мистецтв

Кафедра хореографії

СИЛАБУС

**Кваліфікаційний комплексний іспит зі
спеціальності Хореографія**

підготовки бакалавра

спеціальності 024 Хореографія

освітньо-професійної програми Хореографія

Луцьк – 2023

Силабус Кваліфікаційний комплексний іспит зі спеціальності Хореографія підготовки бакалавра, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія, за освітньою програмою Хореографія

Гарант освітньо-професійної програми:

Косаковська Л.П.

Розробники: кандидат мистецтвознавства, доцент Косаковська Л.П., старший викладач Захарчук Н. В.

Силабус перезатверджено на засіданні кафедри хореографії

протокол № 6 від 23 січня 2023 р.

Завідувач кафедри:

доц. Косаковська Л. П.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань 02 Культура і мистецтво Спеціальність 024 Хореографія Освітньо-професійна програма Хореографія Бакалавр	Нормативна
Кількість год/кредитів 30/1		Рік навчання__4
		Семестр__8 ий__
ІНДЗ : немає		Лекції год.
		Практичні (семінарські) __год.
		Лабораторні ____ год.
		Індивідуальні ____ год.
	Самостійна робота __24__ год.	
	Консультації__ 6 год.	
	Форма контролю: екзамен - 8 семестр	
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладачів

Назва дисципліни	Підготовка до Кваліфікаційного комплексного іспиту зі спеціальності Хореографії
Викладачі	Косаковська Леся Петрівна, кандидат мистецтвознавства, доцент. Захарчук Наталія Володимирівна, старший викладач
Контактні телефони	0662213364, 0957288323
E-mail	Kosakovska.Lesia@vnu.edu.ua Zakharchuk@vnu.edu.ua
Дні занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timeta.cgi
Консультації	Очні консультації : за попередньою домовленістю. Вівторок та п'ятниця з 14.00 до 15.00. Он-лайн консультації : за попередньою домовленістю в робочі дні з 9.30 до 17.30

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Підготовка спеціаліста в галузі хореографічного мистецтва вимагає особливої уваги як до його фахової підготовки так і до виховання його особистісних характеристик як митця-хореознавця. ОК Кваліфікаційний комплексний іспит зі спеціальності Хореографія має істотний вплив на формування особистості в професійно-мистецькому і науковому аспектах.

Атестація зі спеціальності 024 Хореографія проводиться у формі комплексної перевірки знань здобувачів вищої освіти з кількох освітніх компонентів в обсязі діючих навчальних програм. Форма атестації обумовлюється навчальним планом.

Кваліфікаційний комплексний іспит зі спеціальності передбачає публічну демонстрацію рівня виконавських компетентностей у формі показу танцювальної композиції, підготовленої здобувачем вищої освіти, та представлення літературно-графічного запису. Оцінювання результатів навчання, передбачених стандартом спеціальності 024 Хореографія та ОП відбувається за екзаменаційними білетами, які складаються з двох теоретичних питань та демонстрації рухів. Практична частина атестаційного іспиту (показ танцювальної композиції) обговорюється та затверджується рішенням засідання кафедри хореографії.

2. Пререквізити.

Ефективність засвоєння змісту ОК Кваліфікаційний комплексний іспит зі спеціальності Хореографії підвищиться, якщо здобувач ВО попередньо опанував матеріал навчальних дисциплін: «Ансамбль танцю», «Україна в європейському та культурному контекстах», «Основи менеджменту в хореографії», «Хореографічна автентика Волині», «Основи педагогічно-хореографічної творчості», «Основи наукових досліджень», «Історія хореографічного мистецтва», «Методика хореографічної роботи».

Постреквізити. ОК Кваліфікаційний комплексний іспит зі спеціальності Хореографія має тісні міжпредметні зв'язки з фаховими освітніми компонентами «Мистецтво балетмейстера», «Теорія та методика викладання класичного танцю», «Теорія та методика викладання українського народно-сценічного танцю», «Теорія та методика викладання сучасного танцю», «Теорія та методика викладання бального танцю», оскільки є вагомою складовою професіоналізму майбутніх балетмейстерів та керівників хореографічних колективів.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Кваліфікаційний комплексний іспит зі спеціальності Хореографія включає в себе перевірку теоретичних знань та практичних навиків здобувачів вищої освіти з наступних освітніх компонентів: «Історія хореографічного мистецтва», «Методика хореографічної роботи», «Мистецтво балетмейстера», «Теорія та методика

викладання класичного танцю», «Теорія та методика викладання українського народно-сценічного танцю», «Теорія та методика викладання сучасного танцю», «Теорія та методика викладання бального танцю».

Головною метою Кваліфікаційного комплексного іспиту є:

- узагальнити та систематизувати нормативний зміст вивченого матеріалу в логічній послідовності для досягнення здобувачами освіти визначених ОПП програмних результатів навчання;
- надати здобувачам актуальну інформацію щодо головних складових творчо-виконавського процесу балетмейстерської та артистичної діяльності хореографа;
- отримання знань в галузі новітніх тенденцій танцювальної лексики та балетмейстерської майстерності хореографічного мистецтва;
- визначення специфічних методів композиційної побудови хореографічного твору;
- збагачення досвіду сприйняття та аналізу хореографічного мистецтва сучасності;
- виявлення обізнаності з термінології і літератури за фахом, володіння необхідними знаннями в галузі суміжних мистецтв.

Головним завданням Кваліфікаційного комплексного іспиту є набуття відповідного теоретичного та професійного рівня майстерності; отримання необхідних знань, вмінь і навичок для подальшої творчої діяльності в галузі хореографічного мистецтва.

4.Результати навчання (Компетентності).

В процесі Кваліфікаційного комплексного іспиту здобувач вищої освіти формує і демонструє:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, мистецькій освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів хореографічного мистецтва і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Навички здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК3. Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.

СК7. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

СК8. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.

СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.

СК16. Здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і добродійних взаємовідносин у сфері виробничої діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН3. Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань.

ПРН11. Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.

ПРН12. Відшукувувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

ПРН16. Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.

ПРН17. Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.

ПРН18. Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти.

Присутність здобувача на Кваліфікаційному комплексному іспиті зі спеціальності у відповідності до розкладу є обов'язковою. Поважними причинами для неявки на іспит є хвороба. Про відсутність та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі.

Політика щодо безпеки життєдіяльності та охорони праці.

З учасниками освітнього процесу проводиться просвітницька робота з питань охорони праці, пожежної, техногенної і радіаційної безпеки, санітарної гігієни, цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях. Здобувачі інформуються про місця розташування захисних споруд цивільного захисту, призначений для їх укриття на випадок виникнення надзвичайних ситуацій, порядок поведінки в них, а також

шляхи захисту себе та свого оточення при різноманітних надзвичайних ситуаціях природного, техногенного, соціально-політичного та воєнного характеру. Проведення Кваліфікаційного комплексного іспиту зі спеціальності відбувається з дотриманням правил санітарно-епідеміологічного благополуччя, охорони здоров'я, електробезпеки та пожежної безпеки.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки за екзамен. Здобувачі інформуються про засоби контролю за дотриманням правил академічної доброчесності, які застосовуватимуться під час оцінювання, і щодо наслідків їх порушення. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація, обман), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Списування під час Кваліфікаційного комплексного іспиту заборонені (в тому числі, із використанням мобільних пристроїв).

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Завдання, виконані з порушення призначених викладачем термінів, оцінюється на нижчу оцінку. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Комплексний кваліфікаційний іспит проходить у формі відповідей на теоретичні питання та практичного показу танцювальної композиції підготовленої студентом.

V. Підсумковий контроль

Питання до теоретичної частини екзамену

1. Історія хореографічного мистецтва

1. Тематична і жанрова різноманітність творчої спадщини П.Вірського.
2. Перший національний героїчний балет «Пан Каньовський».
3. Становлення і розвиток танцю – модерн.
4. Перші балети епохи Середньовіччя.
5. Танцювальна школа Айседори Дункан та її вплив на розвиток нових форм хореографічного мистецтва.
6. Синтетичність, специфічні особливості та виразні засоби хореографічного мистецтва

2. Методика хореографічної роботи

1. Сучасні форми хореографічної освіти дітей в Україні.
2. Принципи навчання і виховання у роботі дитячих хореографічних колективів.
3. Форми ігрової діяльності на уроці «Ритміка і хореографія» у молодших класах загальноосвітньої школи.
4. Навчально-виховна робота у хореографічному колективі.
5. Планування та облік роботи у хореографічному колективі.
6. Форми роботи у хореографічному колективі.
7. Танцювальні композиції і танці на заняттях хореографії у дитячих дошкільних закладах.

3. Теорія та методика викладання класичного танцю

1. Методика вивчення основних поз класичного танцю.
2. Екзерсис – перша складова частина заняття, вагомий крок до подолання складних форм класичного танцю.
3. Послідовність вивчення та застосування позицій ніг та рук у класичному танці.
4. Стрибки – одна із вагомих складових класичного танцю. Групи стрибків.
5. Класифікація рухів класичного танцю. Група рухів “*Battements*” – основа танцю.
6. Послідовність виконання вправ біля станка, посеред зали, стрибків та підбір до них музичного супроводу.
7. Принципи побудови заняття класичного танцю. Його складові, їх значення та послідовність.

4. Теорія та методика викладання українського народно-сценічного танцю

1. Екзерсис біля станка народно-сценічного танцю та його термінологія.
2. Присідання (напівприсідання та повне) та їх різновиди у структурі заняття з народно-сценічного танцю.
3. Методика вивчення вправ для розвитку рухливості стопи (*battements tendus*) та їх різновидів в структурі заняття народно-сценічного танцю.
4. Вправи з ненапруженою (вільною) ступнею (*flic-flac*, віяло) в структурі заняття народно-сценічного танцю. Методика вивчення.
5. Методика вивчення елементів, вправ і рухів віртуозної техніки українських народних танців.
6. Методика вивчення великих кидків (*grands battements jetes*) в структурі заняття народно-сценічного танцю.
7. Музичне оформлення заняття з хореографії. Робота з концертмейстером.
8. Структура заняття з народно-сценічного танцю. Характеристика, взаємозв'язок складових частин.
9. Український народний танець «Гопак». Методика вивчення танцювальних рухів та характер виконання.
10. Народні танці Волині та Полісся. Методика вивчення танцювальних рухів та характер виконання.

11. Український народний танець «Козачок». Методика вивчення танцювальних рухів та характер виконання.

5. Мистецтво балетмейстера

1. Вибір теми та розкриття ідеї хореографічного твору. Їх синтез та взаємовплив.
2. Закони драматургії, їх застосування, синтез та взаємовплив у хореографічному творі.
3. Композиційний план та його значення у роботі над створенням та постановкою хореографічного твору.
4. Хореографічний текст та його значення у створенні художнього образу танцювальної композиції.
5. Танцювальний малюнок та його зв'язок з хореографічним текстом.
6. Вибір музичного супроводу до танцю. Вплив музики на хореографічний текст та їх взаємозв'язок.
7. Робота над створенням сюжету танцю та його втіленням у хореографічному творі.

6. Теорія та методика викладання бального танцю

1. Історія та розвиток сучасних бальних танців.
2. Музичний розмір та швидкість звучання сучасних бальних танців.
3. Позичії в парі при виконанні європейської програми.
4. Позичії в парі при виконанні латиноамериканської програми.
5. Складання варіацій танців європейської програми (вальс, квікстеп).
6. Складання варіацій танців латиноамериканської програми (ча-ча-ча, джайв).
7. Складання варіацій танців європейської програми (танго, віденський вальс, фокстрот)
8. Складання варіацій танців латиноамериканської програми (самба, румба, пасодобль).

7. Теорія та методика викладання сучасного танцю

1. Види та напрямки сучасної хореографії.
2. Принципи та методика розігріву м'язів та проведення стретчинга.
3. Теорія та методика вивчення базових рухів hip-hop.
4. Створення комбінацій використовуючи лексику сучасного танцю hip-hop.
5. Поняття contemporary dance, видатні діячі цього періоду.
6. Основні положення корпусу, позиції рук, ніг та постава в contemporary dance.
7. Вимоги до рушення в contemporary dance. Взаємодія з простором та часом.
8. Принципи роботи з підлогою в contemporary dance.
9. Характеристика та методика побудови базових рухів в Jazz-funk.

Етапи підготовки до практичної частини іспиту

1. Затвердження назви авторської танцювальної композиції.
2. Допуск танцювальної композиції до публічної демонстрації на іспиті.
3. Затвердження літературно-графічного запису авторської танцювальної композиції.

Вимоги до танцювальної композиції:

1. Побудова танцювальної композиції у відповідності до законів драматургії.
2. Відповідність ідеї, теми, сюжету танцю до задуму твору.
3. Наявність логічних взаємозв'язків хореографічного тексту, музики, танцювальних образів.

Послідовність оформлення літературно-графічного запису танцювальної композиції:

1. Назва авторської танцювальної композиції
2. Анотація (обґрунтування вибору теми, сюжет танцювальної композиції).
3. Ідейно-тематичний аналіз танцю.
4. Форма танцювальної композиції.
5. Вид танцю.
6. Жанр.
7. Композиційно-архітектонічна побудова танцю
 - експозиція (№ фігури, кількість тактів);
 - зав'язка (№ фігури, кількість тактів);
 - розвиток дії (№ фігури, кількість тактів);
 - кульмінація (№ фігури, кількість тактів);
 - розв'язка (№ фігури, кількість тактів).
8. Літературно-графічний запис танцю за фігурами.

К-сть тактів	Малюнок	Опис

9. Опис танцювальних рухів.
10. Відео запис танцю.

**Критерії оцінювання Кваліфікаційного комплексного іспиту
зі спеціальності Хореографія**

Публічна демонстрація рівня виконавських компетентностей (показ танцювальної композиції) - 40 балів;
 Представлення літературно-графічного запису танцювальної композиції - 20 балів;
 Оцінювання результатів навчання (усна відповідь за екзаменаційним білетом та демонстрації рухів) - питання 1 – 20 балів; питання 2 – 20 балів. Сума– 40 балів.
 Усна відповідь за екзаменаційним білетом та демонстрації рухів, представлення літературно-графічного запису танцювальної композиції

18 – 20 балів виставляється здобувачеві вищої освіти, який виявив всебічні, системні

і глибокі знання з навчально-програмового матеріалу; повністю розкрив зміст на поставлені запитання; вільно володіє спеціальною термінологією, ілюстрував відповіді прикладами; вільно володіє нормативною сучасною мовою; відмінно виконав літературно-графічний запис танцювальної композиції та комплексно застосовує одержані знання з фахових дисциплін;

15 – 17 балів виставляється здобувачеві вищої освіти, який правильно розкрив зміст запитань та у відповідях йому бракувало власних суджень; володіє спеціальною термінологією, нормативною сучасною українською мовою; виконав літературно-графічний запис танцювальної композиції та здатний до самостійного поповнення знань у подальшій роботі;

12 – 14 балів виставляється здобувачеві вищої освіти, який зміст питань виклав частково, не послідовно; логічний зв'язок у відповіді відсутній, але суть запитання розкрита; частково або з помилками виконав літературно-графічний запис танцювальної композиції;

1 – 11 балів виставляється здобувачеві вищої освіти, який не розкрив основний зміст запитання; припустився принципових помилок; спеціальною термінологією володіє частково.

Показ танцювальної композиції

36 – 40 балів виставляється здобувачеві вищої освіти, який має глибокі, ґрунтовні та системні знання з мистецтва балетмейстера, знає побудову танцювальної композиції у відповідності до законів драматургії; уміє логічно пов'язати хореографічний текст із музикою й танцювальними образами;

30 – 35 балів виставляється здобувачеві вищої освіти, який на достатньому рівні засвоїв побудову танцювальної композиції у відповідності до законів драматургії; уміє логічно пов'язати хореографічний текст із музикою й танцювальними образами.

24 – 29 балів виставляється здобувачеві вищої освіти, який має основні знання з побудови танцювальної композиції у відповідності до законів драматургії; не завжди може логічно пов'язати хореографічний текст із музикою й танцювальними образами;

1 – 23 бали виставляється здобувачеві вищої освіти, який має елементарні знання з побудови танцювальної композиції у відповідності до законів драматургії та не володіє умінням логічно пов'язати хореографічний текст із музикою й танцювальними образами.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є іспит

Оцінка	Лінгвістична	Оцінка за шкалою ECTS

в балах	оцінка	оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Бойко О. С. Художній образ в українському народно-сценічному танці. Київ : Ліра, 2020. 120 с.
2. Гордєєв В. Український народний танець на Поліссі: регіональні особливості лексики: дис... канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Рівне, 2020. 230 с.
3. Зайцев Є. Колесниченко Ю. Основи народно-сценічного танцю Вінниця, 2007, 416с.
4. Захарчук Н. Методика вивчення базових рухів та стрибків класичного танцю: метод. Рек. Для студ. Спеціальності «Хореографія»: Н. Захарчук, К. Кіндер, Л. Косаковська. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 32 с.
5. Зубатов С. Л. Методика викладання українського народно танцю. Київ, 2018. 416 с.
6. Зубатов С. Л. Танцювальні композиції та етюди українських народних танців. Київ, 2022. 283 с.
7. Кіндер К. Р. Жанрові різновиди та локальна специфіка народних танців Волині. *Вісник КНУКіМ: зб. наук. праць. Київ. нац. ун-т культури і мистецтв.* Вип. 26. 2012. С. 73-79.
8. Колногузенко Б. Хореографічна композиція. Харків : 2018. 42 с.
9. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю: підручник. 4-е вид. К.: Альтерпрес, 2011. 324 с.

<https://www.youtube.com/watch?v=TEen4MGDMibk>

<https://www.youtube.com/watch?v=iqU5S-70oNs>

<https://www.youtube.com/watch?v=0q2YIUTNeMo>

<https://www.youtube.com/watch?v=ZiFzJuyVUKI>

<https://www.youtube.com/watch?v=Yia1O-U6jUE>

<https://www.youtube.com/watch?v=wcDMpJrtSko>